

Siyasi, Sosyal ve Kültürel Yönleriyle
Türkiye ve Rusya

5

Editör
Prof. Dr. Osman KÖSE

Ankara 2021

Bu kitabın tüm hakları yazarına ve yayıncısına aittir.

Siyasi, Sosyal ve Kültürel Yönleriyle
Türkiye ve Rusya

5

Editör

Prof. Dr. Osman KÖSE

ISBN

978-625-7457-62-0

Genel Yayın Yönetmeni

Ahmet Deniz AĞCA

Sayfa Düzeni / Kapak

Nurhan AY

Baskı & Cilt

Berikan Matbaacılık / Ergazi Mh. 2306 Sk. No: 70

Y.Mahalle-Gersan/ANKARA

Matbaa Sertifika No: 47109

YAYINEVİ

BERİKAN YAYINEVİ

Kültür Mah. Kızılırmak Cad. Gonca Apt. No: 61/6

Çankaya-Kızılay/ANKARA

Tel: (0312) 232 62 18 Fax: (0312) 232 14 99

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
Emine İNANIR : II. Katerina Döneminde Dil, Edebiyat, Tarih Alanlarında Yapılan Yenilikçi Çalışmalar	1
Nurhan AYDIN - Kübranur ÖZTÜRK DERİCİ : SSCB Sonrası Türkiye-Rusya Siyasi İlişkileri.....	13
Altun ALTUN : 21. Yüzyılda Türkiye-Rusya İlişkilerinin Ekonomi Politikası: Politik Mücadeleden Ekonomik İşbirliğine.....	29
Serdar ŞİMŞEK : Basmacı Hareketi ve Sovyet Folkloru	41
Çiğdem ŞAHİN - Seda SEVİNÇ CİLASUN : Türkiye-Rusya İlişkilerinde İş Birliği Alanı Olarak Enerji	55
Gürbüz ARSLAN : Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin Türkiye'ye Yönelik Toprak Talepleri Kapmasında "Türkiye'nin Ele Geçirdiği Gürcü İlleri Hakkında" Başlıklı Raporu	79
Fatih YILMAZ : Ticaret Gemilerinin Deniz Emniyeti ve Güvenliğine Yönelik Liman Devleti Kontrolü (Psc) Rejimleri ve Türkiye'nin Etkinliğinin Arttırılmasına İlişkin Bir İnceleme	113
Bereste Gülçin ÖZDEMİR : Toplumsal Cinsiyet Kavramı Bağlamında Bülent Ersoy'un Medyadaki Varoluşu	137
Cemile BAHTİYAR KARADENİZ - Burçin GÖRGÜLÜ ÇAKIR : Üniversite Öğrencilerinin Ordu Şehir Algısı	147
Elif BALI KURTARIR : Jawaharlal Nehru'dan Narendra Modi'ye Liderlerin Hindistan Dış Politikasına Etkisi.....	177
Z. Gönül BALKIR - Başak BALKIR GÜLEN : Kadın Çalışmasında Cinsiyetçilik: Cinsiyete Dayalı İş Bölümü	187

Kamala Tahsin KARIMOVA : “Harika Retorik. Güzel ve Yetkin Bir Şekilde Konuşmayı Nasıl Öğrenebiliriz?” (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği).....	201
Yasemin ULUTÜRK SAKARYA : Hayatı ve Eserleri ile Bolulu Himmet Efendi	211
Erdoğan KÖYCÜ : Prof. Dr. Muhammed Hamîdullah'ın “Hz. Peygamberin Savaşları” Adlı Eseri Üzerine Bir Araştırma.....	223
Erdoğan KÖYCÜ : Prof. Dr. Muhammed Hamîdullah'ın Hayatı ve Eserleri Üzerine Bir Değerlendirme.....	237

PROF. DR. MUHAMMED HAMİDULLAH'IN HAYATI VE ESERLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Doç. Dr. Erdoğan KÖYCÜ*
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Araştırmamızın birinci bölümünde Muhammed Hamîdullah'ın hayatını kısaca şöyle özetledik. Muhammed Hamîdullah, 1908 yılında Haydarabat'da doğmuş, ilk öğrenimini ailesinden aldıktan sonra medrese öğrenimini başlamış, önce Dâru'l-Ulûm Medresesi'nde sonra da Osmâniye Üniversitesi'nde okumuştur.

Devletler Hukûku alanında yüksek lisans yapmış olan Muhammed Hamîdullah, Hicâz, Suriye, Filistin Mısır ve Türkiye kütüphanelerinde İslam Devletler Hukûku alanında incelemeler yapmıştır. 1933 yılında Bonn, 1936 yılında da Paris'te doktorasını tamamlamış olan Muhammed Hamîdullah, Haydarabat eyaleti Hindistan tarafından işgal edilinceye kadar burada Devletler Hukûku profesörü olarak görev yapmıştır.

Siyasî mülteci olarak Fransa'ya yerleşen Muhammed Hamîdullah, Mısır, Pakistan ve Türkiye başta olmak üzere birçok ülkenin üniversitelerinde dersler ve konferanslar vermiştir. 1954-1974 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İslami Araştırmaları Enstitüsü'nde mukaveleli Profesör olarak çalışmış, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Erzurum İslami İlimler Fakültesinde dersler vermiştir.

1966 yılında rahatsızlığından dolayı Florida eyaletinin Jacksonville şehrinde akrabalarının yanına yerleşmiş 17 Aralık 2002 tarihinde vefat etmiştir.

Paris'te bulunan Bilimsel Araştırmalar Ulusal Merkezinin üyesi olan tetkikleri Enstitüsü ve İlahiyat Fakültesi mecmûası başta olmak üzere ilmî makaleler neşretmiş olan Muhammed Hamîdullah, Arapça, Urduca İngilizce, Fransızca ve Almanca yazdığı doğu ve batı 7 ayrı dilde 300'den fazla kitap ve makale neşretmiştir.

Araştırmamızın ikinci bölümünde Arapça 3, Türkçeye tercüme edilen 13, İngilizce yazdığı 6, Fransızca 6, Hollandaca 1 telif eser yanında Türkçe, İngilizce 5 kitapçığına da yer verilmiştir. Tahkikli olarak neşrettiği 12 eser yanında Türkçe 1, İngilizce 2 makalesine ve Türkçeye tercüme edilen 8 Fransızcaya tercüme edilen 1 eserine yer verilmiştir.

---

* Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, ekoycu@ bartin.edu.tr